

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2127/2020
27.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ, свих из ..., чији је заједнички пуномоћник Ратко Иванов, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Координациона управа за Косово и Метохију, ПУ Ђиљане, са привременим седиштем у Врању, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3177/2019 од 14.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3177/2019 од 14.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 910/18 од 17.09.2019. године, обавезана је тужена да тужиоцима накнади штету, на име неисплаћене зараде и додатка на зараду, за период од 01.07.2013. године до 31.12.2016. године, у одређеним појединачним месечним износима, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, све ближе наведено у ставу првом изреке као и да им накнади трошкове парничног поступка у износу од 2.141.755,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3177/2019 од 14.05.2020. године, првостепена пресуда је преиначена тако што је тужбени захтев тужилаца одбијен, као неоснован и обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова парничног поступка исплате износ од 522.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија тужилаца је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), због чега није било места оцени изузетне дозвољености поднете ревизије у смислу члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге апсолутно битне повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП. Неоснована је тврдња ревидента да је другостепена пресуда донета уз погрешну примену правила о терету доказивања. За одлучивање у овом спору релевантне чињенице утврђене су у првостепеном поступку, а првостепена пресуда је преиначена због погрешне примене материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су почев од 16.02.2009. године били у радном односу код тужене. Послове су обављали у цивилу на територији Косова и Метохије. Пратили су безбедносно стање на терену и достављали информације Полицијској управи у Врању, које су прослеђиване МУП-у Републике Србије у Београду. Тужена је у јуну месецу 2013. године престала тужиоцима да исплаћује зараде, као и додатак на зараду у износу од 10.000,00 динара месечно, а код тужене су били здравствено осигурани до децембра месеца 2013. године, као запослена лица. Решења о престанку радног односа тужиоцима нису достављена, а тужиоци су са обавезног социјалног осигурања одјављени 31.05.2013.године, због престанка радног односа услед одсуства са рада дужег од шест месеци.

Тужбеним захтевом тужиоци траже исплату неисплаћене зараде и додатка на зараду, за период од 01.07.2013. године до 31.12.2016. године, у износима утврђеним из налаза и мишљења судског вештака економско финансијске струке, тврдећи да су и у овом периоду обављали оперативне задатке на територији Косова и Метохије по налогу тужене.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, након оцене неоснованости приговора застарелости потраживања, усвојио тужбени захтев. Закључио је да је тужена, применом материјалног права из члана 154. и 190. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, у обавези да тужиоцима накнади претрпљену штету у виду неисплаћене зараде и додатка на зараду, јер тужиоцима није донето решење о престанку радног односа, а у спорном периоду им није омогућено да раде и остварују права из радног односа.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбене захтеве. По становишту овога суда тужена, као послодавац, није причинила штету тужиоцима у смислу одредбе члана 164. Закона о раду у вези са члановима 154. и 158. ЗОО. Тужиоцима је радни однос код тужене престао одјавом са обавезног социјалног осигурања 31.05.2013. године. Стога немају право на накнаду штете за утужени период јер нису доказали да су у том периоду фактичким радом на основу критеријума и мерила прописаних законом остварили право на исплату плате, коју им је тужена ускратила, нити да су били спречени од стране тужене да код другог послодавца остварују право на зараду.

По схватању Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је постављене тужбене захтеве оценио неоснованим.

Неосновани су наводи ревизије да тужена, као послодавац, није регулисала радно правни статус тужилаца у складу са законом, на који начин их је онемогућила да раде и остварују плату. Тужиоцима је радни однос код тужене престао одјавом са обавезног социјалног осигурања 31.05.2013. године и обуставом исплате плата. Од тада су тужиоци имали или могли имати сазнање за евентуалну повреду права, па недостављање решења о престанку радног односа није од утицаја на могућност да у законском року покрену спор пред надлежним судом. Тужиоци су тужбом од 18.06.2014. тражили утврђење да су у радном односу код тужене на неодређено време, али су тај захтев током спора повукли, а у поступку нису доказали да су након одјаве са обавезног социјалног осигурања и обуставе исплате плата обављали фактички рад за тужену, па нису имали основ за исплату плата и других примања сагласно одредбама 146. до 147б. Закона о полицији важећег до 04.02.2016. године и чланова 184. до 187. Закона о полицији важећег од 05.02.2016. године како правилно закључује другостепени суд. Престанком радног односа решен је њихов радноправни статус код тужене, па тужиоцима није ускраћено право да зараду остварују радом код другог послодавца.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио је као у изреци.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић